

Religion

En – sosiologisk – definisjon av religion, som er naturlig med det perspektivet vitenssosialogien gir oss, er en definisjon ut fra *virkelighetsbildet = kosmologien*¹

✓ **Religion er:**

En **virkelighetstolkning** som tilbyr **frelse**² (= *forandret virkelighet*).

✓ **Religion er**, like gjerne:

Tolking av livet, en **livstolkning** som tilbyr **frelse**² (= *et forandret liv*).

---

1. En virkelighetstolkning stiller følgende spørsmål:

- A. **Hvordan** er virkeligheten beskaffen? Hva er dens orden (-logi)?
  - B. **Hvorfor** eksisterer virkeligheten? Opphavet/årsaken (-goni)?
  - C. Hva **er** virkeligheten? Rett og slett: Hva **er** –? ..... *ontologi*³
  - D. Hvordan **erkjenner** vi virkeligheten? ..... *epistemologi*⁴
-

2. En typisk religiøs virkelighetstolkning dreier seg om:

- A. Det er noe en skal frelses **fra** – en *negativ* virkelighet...
- B. Det er noe en skal frelses **til** – en *positiv* virkelighet...
- C. Det fins en **vei** til frelse – et **forløp** til et *virkelighets-/livs-skifte*...
- D. Det fins et **mål** – oppfyllelsen, fullkommenheten, fullstendig-gjørelsen, fullkommengjørelsen, *utopien*, ... *telos*⁵

¹ Ordet **kosmos** er det greske ordet for "verden", "universet", eller "virkeligheten" (dvs. "en ordnet helhet")

² Ordet **frelse** er ikke i seg selv "religiøst". Det er en sammentrekning av "fri hals" ≈ "fått fjernet trelletegnet: *klaven om halsen*". Begrepet "frelse" anvendes her sosiologisk (ikke teologisk); det dreier seg om å se for seg som utopi, eller å skape "en bedre verden"; dette er typisk for, for eksempel, ("sekulære") politiske ideologier.

³ Ordet **on** (ὄν) er gresk presens partisipp = den norske "værende"; altså: "forståelsen av hva som **er**..."

⁴ Ordet **episteme** er et av flere ord på gresk for "viten" og "erkjennelse"; og med *-logi* påhengt får vi av det: "epistemologi", erkjennelsesteori, spørsmålet om hvordan selve vår måte å forstå på, påvirker det vi mener oss å vite om objekter.

⁵ Ordet **telos** er gresk ord for "det endelige målet" – ut fra idéen om at alt er i utvikling – mot "det fullkomne".